

DAGENS NAMN

IRÉNE LIPPOLD:

Claes Örtendahl

Claes Örtendahl, nye generaldirektören i Socialstyrelsen, beskriver sig själv som den konverterade socialdemokraten. Uppvuxen i ett högborgerligt hem i Solna. En pappa som var kommandörkapten och mamman inom tandläkarkåren. Och i nästan varje intervju påpekar han också detta faktum; att han *inte* har sina rötter i arbetarrörelsen, utan att han kommer från en högst borgerlig miljö!!

— Man har en obestämd känsla av att vara socialdemokrat på nåder när man kommer in i arbetarrörelsen utifrån, säger han, och pekar åter på sin speciella ställning.

Örtendahls så kallade omvändelse inträffade under det revolutionära 60-talet då han studerade sociologi, statskunskap och nationalekonomi vid universitet i Uppsala. En fil kand och politisk medvetenhet blev alltså resultatet av ynglingens studieår.

Han har mycket riktigt själv också dragit slutsatsen att hans politiska inställning inte skadat hans karriär.

Claes Örtendahl har inte precis vandrat den långa vägen. Politisk broiler kan man väl kalla honom, även om han varit försiktig nog att hålla sig inom tjänstemannakåren. Olika landsting har sett honom, dels som planeringssekreterare och dels som landstingsdirektör. Från början var han dessutom förste sekreterare i Landstingsförbundet.

1982 utsågs Örtendahl till statssekreterare i Civildepartementet, och han profilerade sig rejält som sådan. Det årets arbetsmarknadskonflikt blev resultatet av denne mans förhandlingsförmåga, eller -oförmåga.

— Avtalsförhandlingar är den enda

formen av legaliserad psykisk tortyr, sammanfattar den dåvarande statssekreteraren sina erfarenheter.

Claes Örtendahl blev inte favorit i kommunalarbetarnas läger.

— Aldrig förr har en statssekreterare deltagit så aktivt i förhandlingarna, kommenterade Sigvard Marjasin.

Benne Lantz hos kommunaltjänstemännen var också kritisk:

— Han är ett fullständigt nytt inslag i avtalsrörelserna som han kutar omkring i förhandlingslokalerna och förhandlar med tidningarna.

Efter de höga vågorna i civildepartementet gick herr Örtendahl vidare i sin karriär, snett upp till vänster. Till Statskontoret, närmare bestämt, som generaldirektör.

Här har han gjort sig känd som effektivitetens korsriddare. Statskontoret märkte en uppryckning under Claes Örtendahls ledning. Generaldirektören tycktes ta sin uppgift på allvar och få var de verk som klarade sig genom nålsögat utan kritik.

När Socialstyrelsen skulle omorganisera för att bli mera politisk, behövde socialdemokratin en rättänkare med hårda nypor. För här handlar det till syvende och sidst om landstingens kontra Socialstyrelsens revir. Örtendahl tycks ha blivit förlåten sina intramp i avtalsförhandlingarna, och har nu, efter lagom antal år i Statskontoret, fått en ny spännande uppgift.

Att han trivs med detta nya värv, märktes direkt efter utnämningen, då han på nytt började synas i media. Oavsett om det handlar om Claes Örtendahls visioner med det nya verket, eller Aftonbladets hälsobilaga, där generaldirektören ivrigt

smaskade i sig nyttig grönsakssmörgås inför fotografen.

Claes Örtendahl lät också hälsa till läsarna att han, som ny chef för Socialstyrelsen, skulle hålla tillbaka pekpinna.

– Vill man vara på snusen ska man vara det och ta konsekvenserna av det – förutsatt att det inte går ut över andra.

Han fortsätter:

– Förbud måste till ibland. Men avvägningen mellan information och förbud måste man vara försiktig med, och klämmer på slutet i med:

– Förbud som inte respekteras bör man avstå ifrån.

Endast en månad senare säger samme Örtendahl:

– Förbjud charterspriten!

Socialstyrelsens nye chef lär också vara en motionär i sportsammanhang. Segling, slalomåkning och jogging utövar denne man, och tillägger:

– Fast jag är inte lika ihärdig som Olof Palme var. Tänk när han sprang på Teherans gator med k-pistbeväpnade vakter

bakom sig. Då hade jag velat vara där och ta en bild.

Egentligen är det svårt att finna socialdemokraten Örtendahl, om man bortser från läpparnas bekännelser och marscherna på första maj-dagen.

Han bor på Artillerigatan på Östermalm, jagar älg och rådjur, läser Gullberg och Dagerman, vårdar själen med sakrala körsatser av Verdi och beskrivs som en man med sirligt sätt, talande som en förfinad jurist och med filosofisk lärling.

Två ting grumlar dock framtoningen av en gentleman: Hans barnsliga förtjusning i snabba bilar (helst på tjänsteresan då hyrfirmans stall bör innehålla Ferraris eller Porschar) och ryktet om att han själv kompat sig på gitarr sjungande internationalen.

Bilden av Claes Örtendahl stämmer precis in på den nya typen av den socialdemokratiska eliten: Ett mycket borgerligt levnadssätt kombinerat med insikten om att lagopartiet (s) kan ge den bästa karriären!